

Juryrapport
Jan Brouwer Scriptieprijs 2018 – Menswetenschappen

Debbie van Bommel (Universiteit Utrecht)

Mother-adolescent conflict interaction sequences: the role of maternal emotional functioning

De jury was onder de indruk van de hoge kwaliteit van de inzendingen. De scripties betroffen zeer uiteenlopende onderwerpen en waren eveneens zeer divers qua onderzoeksofzet. Zo was er onder andere een interessante studie naar de verschillen tussen Afrikaanse en Europese getuigen, hebben we een scriptie gelezen over experimenteel onderzoek naar 'out-of-body' ervaringen en over beslissingstrategieën van adolescenten met ADHD, en een meer filosofische beschouwing over het onderzoeksparadigma van Libet naar bewustzijn. Kortom, ook dit jaar was het voor de jury geen gemakkelijke taak om uit deze 17 voorgedragen scripties een winnaar te kiezen.

De jury heeft de scripties beoordeeld aan de hand van de volgende criteria: onderzoeksdesign, leesbare en heldere weergave van de studie, helicopterview, methodologie en statistiek, innovatie en originaliteit en maatschappelijke relevantie. Op grond hiervan hebben wij unaniem gekozen voor de scriptie van D.M.H. (Debbie) van Bommel, student Development and Socialisation in Childhood and Adolescence aan de Universiteit Utrecht.

De scriptie van Debbie van Bommel is zeer origineel en innovatief en gaat over een zeer relevant onderwerp: ouder-kind interacties tijdens de pubertijd. Hoewel kinderen in deze leeftijdsfase steeds zelfstandiger worden en meer naar hun leeftijdsgenoten trekken, blijken deze interacties veel invloed te hebben op het welzijn van adolescenten en hangen ze onder andere samen met het risico van jongeren om depressieve klachten te ontwikkelen.

Debbie van Bommels scriptie is innovatief omdat ze gebruik maakt van longitudinale observatiegegevens over een periode van drie jaar en vanwege het feit dat ze zich richt op de *structuur* van moeder-kind interacties in plaats van op de inhoud alleen. Adaptieve conflicten tussen moeder en adolescent worden gekenmerkt door het vermogen om te kunnen wisselen van negatieve naar positieve emoties. Door middel van zeer fijnmazige 'micro' observaties onderzocht Van Bommel wie van beiden invloed heeft op de transities van moeders en adolescenten tussen positieve, neutrale en negatieve emoties, en of deze overgangen afhankelijk zijn van de psychische (internaliserende) problemen van moeder. Hierbij gebruikte Van Bommel gegevens over conflict-interacties tussen 102 moeder-adolescenten-dyades.

Moeders hadden meer kans dan adolescenten om positief te reageren na een negatieve interactie, terwijl adolescenten meer geneigd waren om negatief gedrag te beantwoorden met negativiteit. Een belangrijke bevinding is dat alle moeders, ongeacht of ze veel of weinig last hebben van psychische (internaliserende) klachten, even vaak een overgang bevorderen naar positief gedrag, waarschijnlijk om disfunctionele interactiepatronen te voorkomen. Als zodanig levert deze scriptie een unieke bijdrage en geeft belangrijke inzichten in hoe moeders en adolescenten bijdragen aan de kwaliteit van conflictbesprekingen.

De onderzoeksvragen zijn duidelijk geformuleerd in de inleiding, en de onderzoeksvragen en hypothesen zijn goed ingebed in een overzicht van de relevante theoretische en empirische literatuur. Hoewel Debbie van Bommel bestaande data gebruikte, moest ze verschillende

stappen ondernemen om de gegevens te transformeren, zodat ze de gedragstransities kon analyseren. Ze heeft dit duidelijk en beknopt beschreven. Ook gebruikte ze verschillende innovatieve analysemethoden (waaronder sequentiële statistische analyses) om haar onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden en weet ze de resultaten duidelijk weer te geven en correct te interpreteren.

In de discussie bespreekt Debbie van Bommel helder de belangrijkste conclusies en is in staat om op grond van de bevindingen conclusies te trekken. De scriptie is zeer goed geschreven en een plezier om te lezen. Van Bommel heeft een hele goede schrijfstijl en kan haar gedachtegang overtuigend uitleggen. Al met al gaat het om een mooie en vernieuwende studie, die goed is opgezet en helder is beschreven. De jury wil haar onderzoek graag belonen met de Jan Brouwer Scriptieprijs!

Prof. dr. B.M. (Bernet) Elzinga, hoogleraar stress-gerelateerde psychopathologie Universiteit Leiden

Prof. dr. P.A.M. (Paul) van Lange, hoogleraar sociale psychologie Vrije Universiteit, distinguished research fellow University of Oxford

De jury vergaderde op 19 februari 2018 onder leiding van Mr. M.E. Bierman-Beukema toe Water, oud-ondervoorzitter KHMW, in de aanwezigheid van Prof. mr. A. Soeteman, secretaris geestes- en maatschappijwetenschappen KHMW en Drs. S. van Manen, secretaris KHMW.